

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlášené: 08.05.1946 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1950 do: 30.06.1951

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

86.

Z á k o n

ze dne 12. dubna 1946

o stavební obnově.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Č Á S T I.

Stavební obnova.

§ 1.

Stavební obnova a její jednotné řízení.

(1) Stavební obnovou (v dalším jen obnova) se rozumí provedení všech prací, jimiž se stavební objekty (budovy, veřejná i soukromá zařízení a pod.), zničené nebo poškozené v souvislosti s válečnými událostmi nebo s nepřátelskou okupací tak, že jsou neuživatelné nebo méně užitelné, uvádějí do řádného stavu (§ 13) nebo nahrazují novými stavbami, avšak jen v rozsahu nezbytném pro nutné ubytování obyvatelstva, pro zajištění hospodářského života a řádného provádění zdravotní péče nebo důležité výroby nebo cenných kulturních hodnot v postižené obci nebo území. Obnova se provádí:

- a) novostavbou, přestavbou nebo podstatnou opravou nebo změnou;
- b) přístavbou (nástavbou), je-li to v souhlase s platným a vyhovujícím upravovacím plánem, anebo, není-li takového plánu, je-li to odůvodněno důležitým veřejným zájmem, zejména též účelností a hospodárností stavby nebo požadavkem dobrého vzhledu;
- c) jinou stavební činností jen, děje-li se tak zároveň s přestavbou nebo podstatnou opravou nebo změnou nebo přístavbou poškozeného objektu nebo - jde-li o činnost samostatnou - odstraňuje-li se jí škoda nákladem větším než 250.000 Kčs, u zemědělských usedlostí a rodinných domků a domů obecně prospěšných stavebních družstev škoda nákladem větším než 50.000 Kčs;
- d) přestavbou nebo podstatnou opravou nebo změnou nebo přístavbou (nástavbou) objektu, který nebyl poškozen v souvislosti s válečnými událostmi nebo s nepřátelskou okupací a který náleží vlastníku, jehož jiný objekt byl takto poškozen nebo zničen a nemá býti obnoven na svém původním místě, ale jen za předpokladu, že i v tomto případě budou získány potřebné bytové nebo hospodářské jednotky.

(2) Obnovu třeba řídit jednotně tak, aby byla provedena hospodárně, účelně a rychle. Časové pořadí jednotlivých oblastí, po případě sídlišť, v nichž obnova má býti provedena, stanoví vláda, na Slovensku po dohodě se Sborem povereníků. Jinak jednotné řízení obnovy a dozor na její provádění přísluší ministerstvu techniky v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, na Slovensku též po vyjádření pověřenectva techniky, které se dohodne se zúčastněnými pověřenectvy. Provádění a zejména vydávání výměrů o obnově jednotlivých obcí (§ 8) přísluší

zemským národním výborům - na Slovensku státním stavebním úřadům (pokud není v dalším jinak stanoveno), pro něž vydá potřebné směrnice a pokyny ministerstvo techniky v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, na Slovensku též po vyjádření pověřenectva techniky, které se dohodne se zúčastněnými pověřenectvy. Jako pomocné a výkonné orgány se zřídí zemské - na Slovensku okresní - a po případě oblastní komise pro obnovu (§ 2) a zmocněnci pro obnovu (§ 3).

§ 2.

Komise pro obnovu.

(1) Pro urychlení obnovy zřídí zemský národní výbor potřebný počet zemských komisí pro obnovu (v dalším jen zemské komise). Na Slovensku zřídí státní stavební úřad potřebný počet okresních komisí pro obnovu. Úkolem těchto komisí bude zejména, aby po místním ohledání v postižených obcích připravily podklady pro výměr o obnově těchto obcí podle směrnic vydaných ministerstvem techniky, pokud jde o Slovensko po vyjádření pověřenectva techniky.

(2) Zemské komise - na Slovensku okresní komise - se zpravidla skládají ze čtyř členů, a to ze tří odborníků technických a jednoho právního; počet jejich členů může však být snížen až na dva, při čemž jeden z členů musí být vždy právník. Odměnu a náhradu cestovních výloh pro členy, kteří nejsou veřejnými zaměstnanci, určí zemský národní výbor podle směrnic a pokynů, které vydá ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem financí a nejvyšším úřadem cenovým. Na Slovensku odměnu a náhradu těchto cestovních výloh určí pověřenectvo techniky podle směrnic a pokynů, které vydá ministerstvo techniky po vyjádření pověřenectva techniky, které se dohodne s příslušnými pověřenectvy.

(3) Jde-li o větší postižené území, může zemský národní výbor - na Slovensku státní stavební úřad - zříditi jako pomocný orgán oblastní komise pro obnovu (v dalším jen oblastní komise), jejichž úkolem je vykonávat všechny přípravné práce a šetření podle pokynů zemského národního výboru nebo zemské komise, na Slovensku podle pokynů státního stavebního úřadu nebo okresní komise. Členy oblastní komise jsou zejména zástupce příslušného okresního národního výboru, právní a technický úředník pro obor stavební, konající službu u příslušných okresních národních výborů - na Slovensku je technický úředník ze státního stavebního úřadu - a obvodní lékař; pokud jde o věci, jež se týkají určité obce, jsou členy též zástupce místního národního výboru a, zaměstnávali-li obec právního nebo odborného technického úředníka, také tito úředníci.

(4) Výdaje spojené s činností zemských, oblastních a okresních komisí (náhrady cestovních výloh a odměny pro členy, kteří nejsou veřejnými zaměstnanci) hradí stát.

§ 3.

Zmocněnec pro obnovu.

(1) Ve výměru o obnově [§ 8, odst. 3, písm. h)] ustanoví zemský národní výbor - na Slovensku státní stavební úřad - po slyšení místního národního výboru podle možnosti zmocněnce pro obnovu, jehož úkolem jest, aby v zastoupení vlastníků nemovitostí činil všechna opatření potřebná k provedení obnovy (podání a návrhy podle stavebních předpisů, jednání k opatření úhrady a pod.), a to buď výhradně (§ 11) nebo na místě liknavého vlastníka (§ 12). Při větším rozsahu škod v obci může být ustanoveno více zmocněnců a určen obvod jejich působnosti. Za zmocněnce budiž ustanoven vždy náhradník, který jej zastupuje, nemůže-li vykonávat svou funkci. Zemský národní výbor - na Slovensku státní stavební úřad - může zmocněnce (náhradníka) kdykoliv odvolati a nahraditi jinou osobou.

(2) Zmocněncem (náhradníkem) budiž určena osoba s potřebnými odbornými a pokud možno i místními znalostmi. Před započítím činnosti složí do rukou předsedy okresního národního výboru slib, že bude řádně, svědomitě a nestranně plniti své povinnosti. Při výkonu funkce se považuje za

úřední osobu a požívá ochrany podle příslušných trestních předpisů. Podle potřeby mohou být zmocněnci přidány kvalifikované pomocné síly.

(3) Zmocněnec je povinen dbáti směrnic a pokynů ministerstva techniky (§ 1, odst. 2) a zemského národního výboru - na Slovensku státního stavebního úřadu. Dále podléhá doзору a přímým pokynům okresního národního výboru, na Slovensku státního stavebního úřadu, který může jeho opatření z úřední moci do 15 dnů po dni, kdy opatření bylo učiněno, zastavit, změnit nebo zrušit. Bylo-li opatření zastaveno, musí okresní národní výbor - na Slovensku státní stavební úřad - do dalších 15 dnů vydati konečné rozhodnutí, jinak zůstává opatření zmocněncovo v platnosti. Proti rozhodnutí okresního národního výboru, na Slovensku státního stavebního úřadu, kterým bylo zmocněncovo opatření zastaveno, změněno nebo zrušeno, není opravného prostředku.

(4) Odměnu a náhradu výloh pro zmocněnce (náhradníka) a jeho pomocné síly určí zemský národní výbor podle směrnic a pokynů, které vydá ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem financí a nejvyšším úřadem cenovým. Na Slovensku odměnu a náhradu výloh určí pověřenectvo techniky podle směrnic a pokynů, které vydá ministerstvo techniky po vyjádření pověřenectva techniky, které se dohodne s příslušnými pověřenectvy. Odměna i náhrada výloh se hradí jako výdaj na obnovu (§ 11, odst. 4).

(5) Není-li ustanoven zmocněnec pro obnovu, vykonává jeho činnost okresní národní výbor, na Slovensku státní stavební úřad.

(6) Pro souvislá těžce poškozená území, jež určí vláda podle § 1, odst. 2 a v nichž je značnější počet zničených nebo poškozených zemědělských usedlostí a rodinných domků o jednom nebo o dvou bytech, v nichž v jednom trvale bydlí vlastník, s výměrou vlastní obytné plochy bytů do 80 m², případně s malou živnostenskou provozovnou, může ministr techniky (na Slovensku pověřenec techniky) ustanovit hlavního zmocněnce pro obnovu všech objektů v těchto územích. Působnost hlavního zmocněnce vztahuje se nejméně na obvod správního okresu a platí o něm všechna ustanovení o zmocněnci pro obnovu; odchylkou od ustanovení odstavce 3 skládá slib do rukou ministra techniky (na Slovensku do rukou pověřence techniky) a odchylkou od ustanovení odstavce 4 podléhá doзору a přímým pokynům ministra techniky (na Slovensku prostřednictvím pověřence techniky). Pokud se tyto pokyny týkají věcí finančních, vydá je ministr techniky v dohodě s ministrem financí.

§ 4.

Postižené obce.

(1) Zemský národní výbor - na Slovensku státní plánovací a statistický úřad - rozhodne podle směrnic a pokynů (§ 1, odst. 2) a vyhlásí v Úředním listě, na Slovensku v Úředním věstníku (Úradnom vestníku), pro které obce platí ustanovení tohoto zákona.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 má ten účinek, že

- a) vlastník, po případě obec jsou povinni v nejkratší době odstraniti ssutiny a trosky (§ 5),
- b) obnova obce se bude řídit podle výměru o obnově a

§ 5.

Odstranění ssutin a trosek a zajištění použitelných stavebních hmot.

(1) V každé obci [§ 4, odst. 1] nutno odstraniti ssutiny (na veřejných prostranstvích i na soukromých pozemcích), jakož i zbytky staveb, pokud jich nemůže býti použito pro konečnou obnovu stavby a pokud nejde o památkově nebo jinak cenný objekt. Při tom budiž dbáno toho, aby se pokud možno získalo co nejvíce ještě použitelných hmot. Tyto hmoty se zajišťují pro účely obnovy v obci a smí býti s nimi nakládáno jen podle pokynů zemské komise nebo z jejího pověření

podle pokynů stavebního úřadu, na Slovensku podle pokynů státního stavebního úřadu. Bude-li vlastníku uloženo, aby je postoupil jiné osobě, určí stavební úřad náhradu ve shodě s cenovými předpisy.

(2) Stavební úřad vyzve vyhláškou nebo jiným způsobem v obci obvyklým vlastníky, aby v přiměřené lhůtě provedli příslušná opatření u svého objektu; stanoví po případě také v dohodě se státním památkovým úřadem, které objekty se považují za památkově nebo jinak cenné, a určí, jak se mají zajistiti zbytky staveb, jež se neodstraňují (odstavec 1). Vlastník může do 15 dnů po vyzvání žádati o prodloužení stanovené lhůty; o této žádosti musí stavební úřad rozhodnouti do 8 dnů od jejího podání.

(3) Vlastník je povinen do 15 dnů po vyzvání podle odstavce 2 prohlásiti, zda hodlá vyzvání vyhověti. Neučiní-li vlastník v této lhůtě žádné prohlášení nebo prohlásí-li v této lhůtě, že nehodlá ssutiny a trosky odstraniti, nebo neodstraní-li je ve lhůtě stanovené podle odstavce 2, je povinna provésti to obec; při tom se získané stavební hmoty bez náhrady stávají jejím vlastnictvím.

(4) S odstraněním ssutin a trosek podle odstavců 2 a 3 může se posečkati až do doby, kdy bude započato s prováděním obnovy dotčeného objektu, neohrožuje-li dosavadní stav veřejnou bezpečnost a nevzniká-li z něho zdravotní závada.

(5) Náklad na odstranění ssutin a trosek u objektů, jež budou obnovovány, se započítá do výdajů na obnovu (§ 11, odst. 4). Náklad na odstranění ostatních ssutin a trosek hradí stát.

§ 6.

Zjištění škod na stavebních objektech a jejich stavu.

(1) V nejkratší době budiž u každého zničeného nebo poškozeného stavebního objektu (§ 1, odst. 1) odborně zjištěno, jaká škoda na něm vznikla a jaký je jeho stavební stav (zejména též zda a jaká jeho stavební část je ještě použitelná pro obnovu). Zjištění se provede na náklad státu znalci podle směrnic ministerstva techniky, vydaných, pokud jde o Slovensko, po vyjádření pověřenectva techniky.

(2) Zjištění škody podle odstavce 1 je podkladem pro jednání smíšených komisí podle §§ 4 a 5 dekretu presidenta republiky ze dne 31. srpna 1945, č. 54 Sb., o přihlašování a zjišťování válečných škod způsobených mimořádnými poměry; na Slovensku je podkladem pro jednání orgánů uvedených v nařízení Slovenské národní rady ze dne 3. července 1945, č. 67 Sb. n. SNR, o přihlášení škod způsobených válečnými událostmi.

(3) Při poskytování záloh podle předpisů o zálohách na náhradu za válečné škody majetkové, budiž vždy, byla-li uplatněna škoda na stavebním objektu, určeno, zda a jaká část zálohy připadá na náhradu stavební škody na tomto objektu.

§ 7.

Řízení.

(1) Zemská komise, na Slovensku okresní komise, k jejímuž jednání budiž přizván odborný technický úředník okresního národního výboru - na Slovensku státního stavebního úřadu - a zástupce obce, nejprve

- a) shlédne na místě stavební stav každé obce [§ 4, odst. 1],
- b) přezkoumá, jak je provedeno nebo prováděno odstraňování ssutin a trosek budov, jejich skládka a uložení ještě použitelných stavebních hmot, a podle potřeby vydá s konečnou platností závazné pokyny,
- c) zjistí, jaká šetření již byla vykonána, a

d) rozhodne, které další přípravné práce dlužno provést. Při nezbytné potřebě určitých měření nebo předběžných nástinů řešení může zemská komise - na Slovensku okresní komise - po slyšení obce zadati příslušné práce způsobilému odborníkovi; náklady s tím spojené hradí obec. Ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem financí, na Slovensku prostřednictvím příslušných pověřenců, může poskytovat obcím ze státních prostředků podporu na provedení těchto přípravných prací, pokud nemohou náklady s nimi spojené uhradit ze svých prostředků.

(2) Po skončení přípravných prací provede zemská komise - na Slovensku okresní komise - v každé obci místní ohledání, jehož se zúčastní s hlasem poradním členové oblastní komise nebo, není-li zřízena, osoby, které by ji tvořily, a podle potřeby zástupce osídlovacího úřadu nebo jeho příslušného orgánu a přizvaní odborníci; jde-li o obnovu celé obce, která má převážně zemědělský ráz, jest přizvat zástupce ministerstva zemědělství, na Slovensku též pověřence zemědělství a pozemkové reformy. Konání místního ohledání se v obci veřejně vyhlásí aspoň 8 dní předem.

(3) Při místním ohledání zemská komise - na Slovensku okresní komise -

- a) přezkoumá výsledek přípravných prací a doplní jej po případě ještě na místě zjištěním potřebných okolností,
- b) shrne ihned výsledek všech těchto šetření v návrh podstatných bodů výměru o obnově a
- c) poskytne účastníkům místního ohledání, jakož i vlastníkům dotčených nemovitostí možnost, aby k tomuto návrhu zaujali stanovisko. K námitkám později uplatněným nebude přihlíženo.

(4) Byla-li zřízena oblastní komise, je jejím úkolem, aby po všech stránkách řádně připravila a usnadnila jednání zemské komise - na Slovensku okresní komise - a podala své návrhy pro výměr o obnově.

(5) Pro jednodušší případy může zemský národní výbor - na Slovensku státní stavební úřad - doplnit oblastní komisi svým odborným úředníkem ve funkci předsedy komise a pověřit přímo ji provedením řízení podle odstavců 2 a 3.

(6) Tam, kde toho vyžaduje naléhavá potřeba, může být za předpokladu, že strany nečiní námitek a není jiných překážek, zejména po stránce regulační, buď na žádost strany nebo z úřední moci provedeno zkrácené řízení, které spočívá v tom, že zemská (okresní) komise pro obnovu provede bez předchozího jednání podle odstavce 1 hned místní ohledání podle odstavce 2.

(7) Má-li být výjimečně obnovou zničených objektů provedena novostavbami v obvodu jiné obce, buďtež řízení podle odstavců 2 a 3 pro obě dotčené obce spojena.

§ 8.

Výměr o obnově.

(1) Výměr o obnově (v dalším jen výměr) jest závazným předpisem pro rozsah a způsob provedení obnovy v určité obci po stránce plánovací a stavební. Výměr může se vztahovat buď na celou obec nebo na některé její části, nebo jen na některé objekty v obci (dílní výměr).

(2) Ve výměru se nejprve zjistí,

- a) kolik stavebních objektů (§ 1, odst. 1) a jakého druhu bylo zničeno, kolik a do jaké míry bylo poškozeno a kolik bytových nebo hospodářských jednotek tím bylo ztraceno,
- b) kolik z nich je nutno obnovit, aby bylo vyhověno nejnutnější potřebě místní i širším veřejným zájmům, jakož i
- c) má-li obec vyhovující upravovací plán, jenž může být podkladem pro obnovu.

(3) Podle těchto zjištění a podle výsledku místního ohledání (§ 7) se určí výměrem rozsah a způsob obnovy, zejména tedy

- a) které objekty budou obnoveny, po případě na kterých jiných plochách se provedou náhradní stavby a
- b) které plochy naproti tomu vzhledem k nutnosti podrobnějšího posouzení a uvážení potřeb dopravy, zdravotnictví, ochrany památek a pod. se vylučují ze zastavění až do opatření upravnovacího plánu,
- c) pokyny pro případné změny v rozdělení ploch na staveniště,
- d) v kterých stavebních čarách a výškových úrovních se má stavěti,
- e) jaké druhy a způsoby staveb se smějí prováděti, jejich přípustnou výšku a pod.,
- f) jakých opatření je třeba k obnově a ochraně památkově nebo jinak cenných objektů,
- g) je-li toho třeba, pořadí staveb podle jejich naléhavosti, zejména sociální, nebo podle hospodárnosti a účelnosti postupu stavebních prací,
- h) jeden nebo více zmocněnců pro obnovu (jejich náhradníci), po případě obvody jejich působnosti,
- ch) zda vzhledem k rozsahu a způsobu škod (na př. souvislá těžce postižená území) bude obnova v celé obci nebo některé její části provedena jako jednotná stavební akce (§ 11) a
- i) odhadem potřeba jednotlivých stavebních hmot, po případě její časové rozvržení, kolik z těchto hmot bude možno opatřiti v místě a jaká bude potřeba pracovních sil.

(4) Pro posouzení, které průmyslové závody nebo jejich objekty je nutno obnoviti (§ 1, odst. 1), je závazné rozhodnutí nebo opatření ministra průmyslu, vydané na Slovensku prostřednictvím pověřence průmyslu a obchodu, u závodů průmyslu výživy po dohodě s ministrem výživy, učiněné na Slovensku též po vyjádření pověřence výživy. Soupis těchto objektů v příslušné obci pořídí místní národní výbor a zašle jej ministerstvu průmyslu (na Slovensku prostřednictvím pověřence průmyslu a obchodu) k posouzení. Rozhodnutí zašle pak ministerstvo průmyslu (na Slovensku prostřednictvím pověřence průmyslu a obchodu) přímo příslušné zemské (okresní) komisi pro obnovu. Teprve podle tohoto rozhodnutí lze pojmouti takovéto závody nebo jejich objekty do výměru.

(5) Obsah výměru podle odstavce 3, písm. a) až f) bude zpravidla vyjádřen též v plánu. Ve výměru pro obce s vyhovujícím upravnovacím plánem mohou odpadnouti opatření uvedená v odstavci 3, písm. b) až f).

(6) Zemský národní výbor - na Slovensku státní stavební úřad - může výměr doplniti nebo změnit, je-li toho potřebí ve veřejném zájmu, a to buď po opakovaném místním ohledání anebo po slyšení zúčastněných vlastníků a oblastní komise nebo, není-li zřízena, okresního a místního národního výboru.

(7) Plán (odstavec 5, věta první) bude doručen jen stavebnímu úřadu a obci, u níž bude trvale vyložen k nahlédnutí. Z výměru (odst. 1 a 6) může podatí odvolání obec. Vlastníci dotčených nemovitostí mohou se odvolati jen proti rozhodnutí výměru podle odstavce 3, písm. a) a e). O odvolání rozhodne ministerstvo techniky, na Slovensku pověřenectvo techniky. Ostatní zúčastněné strany mohou se brániti jen v rámci řízení uvedených v § 14.

§ 9.**Úprava pozemkového vlastníctví.**

(1) Jestliže výměrem bylo určeno, že v postižených částech obce je třeba v zájmu její účelnější výstavby změnit dosavadní rozdělení ploch na staveniště, budiž nejprve opatřen nový plán na vytvoření stavenišť podle zásad stanovených výměrem. Návrh plánu opatří a předloží stavebnímu úřadu k projednání podle stavebních předpisů zmocněnec pro obnovu (§ 11, odst. 1, po případě 3 a § 12, odst. 2) nebo stavebník (§ 11, odst. 3 nebo § 12, odst. 1); souhlasu vlastníků pozemků není k tomu třeba, avšak v mezích dovolených stavebními předpisy a výměrem budiž přihlédnuto k jejich požadavkům.

(2) Nová staveniště mohou býtí doplněna ze sousedních pozemků (zejména přibráním ploch stavenišť po stavbách, které nemají býtí obnoveny), jestliže bez nich by nebylo možno vybudovati na nových staveništích účelné a přiměřené obytné nebo hospodářské jednotky. Je-li nutno postavit novou budovu pro stavebníka, jehož dosavadní staveniště bylo použito k doplnění sousedních stavenišť, určí výměr pro ni nové umístění; vlastníku pozemku, kterého podle výměru bylo použito k doplnění jiného staveniště, bude dána, požádá-li o to, podle možnosti náhrada v jiném obdobném pozemku.

(3) Použije-li se pozemku nebo jeho části k doplnění jiného staveniště, mohou býtí závady na něm vážnoucí vyjmouc služebnosti, které by tím pozbyly významu, přeneseny na pozemek náhradní, nebrání-li tomu stav jeho knihovního zatížení, a to podle výměru o přikázání náhradního pozemku zároveň s vkladem vlastnického práva k tomuto pozemku. Nepřenesou-li se závady na pozemek náhradní a neprokáže-li vlastník náhradního pozemku, že osoby, kterým plynou k pozemku použitému k doplnění jiného staveniště práva z knihovních zápisů, nemají námitky proti výmazu svých práv, složí vlastník náhradního pozemku cenu za pozemek použitý k doplnění jiného staveniště u knihovního soudu a ten ji rozvrhne v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu (zákona); to platí přiměřeně, byla-li za pozemek použitý k doplnění jiného staveniště dána podle dohody s jeho vlastníkem náhrada v penězích a neprokáže-li vlastník, že osoby, kterým plynou práva k pozemku z knihovních zápisů, souhlasí, aby náhrada byla vyplacena přímo jemu. Průkaz uvedený v předchozí větě třeba podati listinou, na které je podpis oprávněné osoby ověřen soudem nebo notářem (veřejným notářem).

(4) Nebudou-li plochy potřebné podle odstavce 2 opatřeny dohodou, stane se tak vyvlastněním (§ 10).

§ 10.**Opatření potřebných stavebních ploch.**

(1) Řízení za účelem opatření potřebných stavebních ploch provede stavební úřad zároveň se řízením o utvoření nebo změně stavenišť. Ten, kdo žádá o vyvlastnění, je oprávněn podati zároveň žádost o utvoření nebo změnu stavenišť. K místnímu ohledání budiž proto přibrán znalec pro odhad nemovitostí. V pozvánce, kterou dlužno doručiti alespoň 8 dní předem podle předpisů pro obsílky ke stavební komisi, budtež všichni vlastníci pozemků pojatých do plánu na vytvoření stavenišť upozorněni, že půjde o opatření pozemků, po případě i vyvlastněním, a že námitky možno podati nejpozději při místním ohledání; dále budiž uvedeno, kde lze nahlédnouti do tohoto plánu.

(2) Nedostaví-li se ani vlastník ani jeho zmocněný zástupce k místnímu ohledání a nepodá-li včas písemné námitky nebo nebudou-li podané námitky uznány za důvodné, anebo nedojde-li mezi vlastníky pozemků k dohodě o navrhovaných změnách v rozdělení pozemků, budou potřebné plochy, nejde-li o pozemky státní, vyvlastněny. Ustanovení výměru o potřebě nebo vhodnosti změny v rozdělení stavenišť nebo opatření nových je tu zároveň již rozhodnutím, že případné jejich

vyvlastnění je odůvodněno veřejnými zájmy. Pro rozsah vyvlastnění je rozhodným výsledkem přezkoušení plánu na vytvoření staveníšť s hlediska stavebních předpisů. Při místním ohledání se provede v rámci vyvlastňovacího řízení odhad příslušných pozemků pro stanovení přiměřené náhrady. Stranám, pokud jsou přítomny, nutno poskytnouti příležitost, aby se vyjádřily.

(3) Přiměřenou náhradou se rozumí obecná hodnota podle platných cenových předpisů s přihlédnutím ke škodě, kterou utrpí uživatelé, poživatelé, nájemci a pachtýři, není-li náhrada za předmět vyvlastnění již sama určena též k uspokojení jejich nároků, a po případě k tomu, oč se při částečném vyvlastnění zmenší hodnota zbylé části nemovitosti. Nepřihlíží se k zvláštní oblibě ani k hodnotě, které snad nabude nemovitost po provedení obnovy nebo uskutečnění upravovacího plánu, ani k poměrům, jež byly způsobeny v úmyslu, aby se jich použilo jako důvodu ke zvýšení náhrady.

(4) Ve výměru o novém rozdělení pozemků na staveníšťě nebo utvoření nových staveníšť podle stavebních předpisů rozhodne stavební úřad zároveň, je-li to třeba, o vyvlastnění a přidělení zabíraných ploch k jednotlivým staveníštím, jakož i o náhradě. Z tohoto výměru se lze odvolati jen proti stanovení náhrady, jinak má konečnou platnost.

(5) Náhrada jest splatná do tří měsíců od počátku stavebních prací, nejpozději však do jednoho roku od vydání výměru o vyvlastnění a tvoří část nákladu na obnovu objektu.

(6) Skutečnost, že vlastníku nelze doručiti pozvánku k místnímu ohledání nebo vyvlastňovací výměr, protože jeho bydliště nebo pobyt nejsou známy nebo protože je vzdálen ze svého bydliště a neustanovil zmocněného zástupce, nebrání vyvlastnění. Stavební úřad zřídí v tomto případě nepřítomnému vlastníku na jeho náklad opatrovníka; náhrada se po případě složí u soudu.

(7) Příslušnost úřadů na Slovensku upravuje § 28.

§ 11.

Jednotná stavební akce.

(1) V území, v němž se podle výměru provede obnova jako jednotná stavební akce, učiní zmocněnec pro obnovu všechny kroky potřebné k provedení obnovy, a to i takové, které jinak podle stavebních i jiných předpisů přísluší vlastníku nebo k nimž je třeba jeho souhlasu. K požadavkům jednotlivých stavebníků dlužno přihlédnouti obdobně podle § 9, odst. 1, posl. věta.

(2) Požádá-li vlastník objektu, který byl výměrem pojat do obnovy, prostřednictvím zmocněnce, aby byl zproštěn povinnosti k obnově, a uvede-li pro to závažné důvody, může zemský národní výbor - na Slovensku okresní národní výbor - po slyšení obce zprostiti vlastníka povinnosti k obnově a může rozhodnouti, že obec je povinna staveníšťě odkoupiti; nedojde-li k dohodě o ceně, bude tato plocha vyvlastněna (§ 10). Se souhlasem obce lze také převésti staveníšťě na jinou osobu, která se zaváže provésti nařízenou obnovu. Provádí-li obnovu obec, započítá se cena, již zaplatila za staveníšťě podle tohoto ustanovení, do nákladů na obnovu.

(3) Působnost zmocněnce pro obnovu se nevztahuje na obnovu veřejných budov a zařízení státních, zemských a okresních, leda že úřad, jemuž přísluší správa těchto budov nebo zařízení, pověří zmocněnce tímto úkolem. Totéž platí pro obnovu veřejných budov a zařízení těch obcí, které zaměstnávají odborného technického úředníka.

(4) Všechny výdaje, zápůjčky a pod., které se zřejmě týkají obnovy jen určité nemovitosti, se započítají jen na její účet, po případě knihovně zajistí k její tíži. Výdaje, jež jsou společné pro více nemovitostí nebo pro celé území, se úměrně (na př. v poměru stavebních nákladů) rozvrhnou na dotčené nemovitosti.

§ 12.**Obnova nebo oprava jednotlivých stavebních objektů.**

(1) V obcích nebo jejich částech, které nebudou obnovovány jednotnou stavební akcí, je povinností jednotlivých vlastníků, aby v rámci výměru a podle platných stavebních předpisů překročili k obnově stavebního objektu.

(2) Nedodrží-li vlastník bez důvodné omluvy předpisy výměru o postupu obnovovacích prací [§ 8, odst. 3, písm. g)], může zmocněnec pro obnovu učiniti potřebná opatření za něj a na jeho náklad.

(3) Ustanovení §§ 9 a 10 (úprava a opatření stavenišť) a § 11, odst. 2 až 4 platí zde obdobně.

§ 13.**Způsob provádění staveb.**

(1) Stavby budtež prováděny podle novodobých zásad stavitelství a jen způsobem trvalým (nikoli nouzovým). Budiž dbáno toho, aby stavby ani po stránce architektonické ani svými rozměry a tvarem neporušovaly ráz nebo ucelený a ladný vzhled místa nebo krajiny anebo okolí historických nebo uměleckých památek a aby části historické a umělecké ceny, jež snad zůstaly zcela nebo zčásti zachovány, byly za součinnosti státního památkového úřadu obnoveny a vhodně včleněny do nové stavby.

(2) Stavby budtež vybaveny tak, jak to dovolují technické vymoženosti a jejich pokrok. Nebude-li pro nedostatek potřebných hmot zatím možno plně vyhověti tomuto požadavku, budiž stavba provedena a připravena tak, aby chybějící zařízení bylo lze později snadno doplniti.

(3) Ministerstvo techniky vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady podrobnější pokyny o způsobu provádění všech staveb. Pokud jde o Slovensko, vydá tyto pokyny ministerstvo techniky po vyjádření pověření techniky, které se dohodne se zúčastněnými pověření.

§ 14.**Odchyly od předpisů stavebních a živnostenských.**

(1) Dosavadní předpisy o rozdělení nebo přeměně pozemků ve stavenišťě, o stanovení, sdělení a vytýčení stavební čáry a výškové úrovně, stavebním povolení a příslušném řízení platí pro obnovu se změnami, jež vyplývají z ustanovení §§ 8, 9 a 13, a s těmito dalšími odchylkami:

1. Je-li řízení o rozdělení nebo přeměně pozemků na stavenišťě nebo o sdělení stavební čáry nebo o stavebním povolení již zcela připraveno (zvláště jsou-li předloženy příslušné plány a nemají-li sousedé a zástupci obce námitek proti projednání, zejména je-li prokázán jejich souhlas se žádostí), může zemská (okresní) komise při svém místním šetření provést také komisionální jednání podle stavebních předpisů a rozhodnouti o žádosti na místě stavebního úřadu samostatným výměrem, proti němuž se mohou strany odvolati k zemskému národnímu výboru, na Slovensku k pověření techniky. Povolení podle stavebních předpisů lze vydati až zároveň s výměrem o obnově.
- 1a. Nepřípustné jsou námitky, které odporují jednotlivým ustanovením výměru o obnově a mohly byti, ale nebyly uplatněny při místním ohledání [§ 7, odst. 3, písm. c)].
2. Dospěje-li stavební úřad k přesvědčení, že výměr o obnově by vzhledem k výsledku řízení podle stavebních předpisů měl býti změněn, předloží věc se svým návrhem zemskému národnímu výboru, který rozhodne na jeho místě v celém rozsahu. Pokud se jeho rozhodnutím mění výměr o obnově, platí ustanovení § 7, odst. 6 a 7 přiměřeně.
3. Odvolání nutno podati u stavebního úřadu nejdéle v 8 dnech po doručení rozhodnutí; rozhoduje o něm vždy zemský národní výbor, na Slovensku pověření techniky.

4. Do 3 dnů po doručení stavebního povolení je stavební úřad povinen vytýčiti stavební čáru a určití úroveň nebo sdělití zmocněnci (stavebníku) k tomu potřebné údaje. Jinak může tak učinití zmocněnec (stavebník), příbrav oprávněného znalce.
5. Za řádné konstruktivní provedení, bezpečnou uživatelnost a zdravotní nezávadnost ručí před úřady osoba provádějící stavbu, odpovědná podle platných stavebních předpisů.
6. V podkrovních bytech se dovoluje zatížení podlahy jen 200 kg na 1 m² a užití vazných trámů jako stropnic, při čemž musí býti účelně a vhodně bráněno šíření požáru.
7. Každý dům budiž stavebním celkem pro sebe s vlastními hraničními zdmi. Při současné stavbě sousedních domů, pokud nemají více než jedno patro s podkrovím, nebo jde-li o budovy s nosnou krostou, může stavební úřad dovoliti hraniční zdi 15 cm silné.
8. Není-li výměrem (§ 8) jinak stanoveno, je volba stavebních hmot ponechána volnému uvážení osoby, která podává žádost o povolení stavby (zmocněnec nebo stavebník); nesmí to však býti na újmu trvanlivosti, uživatelnosti a vzhledu budovy ani jejího okolí. Stavby budtež projektovány tak, aby bylo dosaženo největší účelnosti a hospodárnosti v použití stavebních hmot. U zvláštích konstrukcí budiž prokázána jejich statická bezpečnost a dokonalá tepelná i zvuková izolace; jsou-li tyto podmínky splněny, mohou se také tloušťky zdí odchylovati od platných předpisů stavebních řádů. Stavební úřad může žádati průkaz o vhodnosti zamýšlených stavebních hmot.
9. Jako hlavního staviva lze použití dřeva, nejde-li o souvislé stavby, s výjimkou míst, kde stavební předpisy to připouštějí. Dřevěné stavby zřizované v místech, ve kterých stavební předpisy takových staveb nedovolují, musí býti zabezpečeny stavebně nebo osvědčenou impregnací dřeva a pod. proti snadnému vzplanutí. Krytí slamou při souvislých stavbách není dovoleno; jinak budiž této krytiny užíváno jen výjimečně.
10. Obytné domy mohou býti povoleny o pěti patrech, neustanovují-li jinak platné zastavovací předpisy. Za týchž podmínek může býti nad nejvyšším přípustným patrem zřizováno další patro s ústupem k výšce v poměru nejméně dvě ke třem, a to tak, aby ideální plocha střechy nebyla porušena nebo převyšena. Ve výjimečných případech může býti se souhlasem ministerstva techniky - na Slovensku pověřenectva techniky - povoleno i více pater než pět. Nad pátým nebo vyšším patrem možno zříditi ustupující patro jen tehdy, bude-li postaráno o snadné dosažení vyšších pater nejen náležitým schodištěm, ale i osobním a nákladním výtahem. Tam, kde to dispozice připouští, budiž i při jiných budovách o více než 3 patrech pamatováno na zřízení osobního i nákladního výtahu. Jiná omezení výšky obytných domů podle stavebních předpisů zůstávají v platnosti.
11. Světlu výšku lze snížití v obytných domech pro místnosti obytné a pracovní v patrech až na 2 m 60 cm, v podkroví až na 2 m 40 cm.
12. Při nástavbách smějí býti schody v nejvyšších dvou patrech široké 1 m 10 cm. V rodinných domcích není třeba zřizovati schodiště ani chodby ohnivzdorné a uzavřené; šířky schodišť a rozměry stupňů mohou se odchylovati od platných stavebních předpisů. O přípustnosti odchylky rozhodne stavební úřad, přihlížeje k zájmům bezpečnosti.
13. Klosety možno zřizovati v koupelnách, které jsou přístupné jen z předsíně a větratelné přímo (nikoli do světlíku). V místech, kde není veřejné kanalisace nebo kde není provedena až ke staveništi, je dovoleno užití dočasně soustavy žumpové.
14. Stavebníkovi lze k jeho žádosti povoliti odklad vydláždění dvoru.
15. Od zřizování podzemních bytů budiž zásadně upuštěno.

(2) Pokyny o způsobu provádění staveb (§ 13, odst. 3) se mohou, pokud jde o stavbu obytných budov, odchýlit od předpisů dosavadních stavebních řádů a statutů a od ustanovení předchozího odstavce, musí však dbáti náležitě bezpečnosti nosných konstrukcí, tepelné a zvukové

nepropustnosti, jakož i odolnosti proti ohni užitých staviv a zejména základních podmínek zdravého bydlení. Byty musí být budovány dokonale suché, vzdušné, náležitě prosvětlené a musí být vybaveny přiměřeným, technickému pokroku odpovídajícím náležitě větratelným příslušenstvím. Zemský národní výbor - na Slovensku pověřenectvo techniky - může povolit další odchylky od platných stavebních předpisů, které vyplývají ze stavu zachovávané části stavby, nebrání-li tomu závažné veřejné důvody.

(3) Jde-li o obnovu provozovny, k níž je třeba také schválení podle živnostenského řádu, provede národní výbor, příslušný podle živnostenských předpisů, také řízení stavební a vydá rozhodnutí; na Slovensku stavební řízení provádí a stavební povolení vydává vždy státní stavební úřad. Při řízení ediktálním se zkracuje lhůta ke stanovení místního ohledání na 8 až 14 dní.

§ 15.

Úhrada výdajů na obnovu.

Výdaje spojené s obnovou hradí zásadně stavebník s výjimkou ustanovení § 22 a). Státní podpora může být poskytnuta za podmínek uvedených v části II.

ČÁST II.

Státní podpora na obnovu.

A. Předmět, způsob a rozsah podpory.

§ 16.

Předmět podpory.

(1) Na obnovu stavebních objektů, prováděnou podle části I., může být poskytnuta státní podpora. V odůvodněných případech může být poskytnuta podpora i tehdy, bude-li obnova objektu prováděna ve shodě s platnými předpisy stavebními mimo řízení podle části I.

(2) V případech hodných zvláštního zřetele je možno poskytovat státní podporu v nutné míře i na obnovu stavebních objektů, kterou provedl sám vlastník před účinností tohoto zákona ve shodě s platnými předpisy stavebními mimo řízení podle části I.

(3) Na obnovu stavebních objektů průmyslových, provedenou mimo řízení podle části I, může být poskytnuta podpora podle předchozích odstavců 1 a 2, bude-li opatřeno rozhodnutí ministra průmyslu podle § 8, odst. 4.

(4) Stavebním objektem podle odstavce 1 se rozumějí veřejné budovy (radnice, obecní úřadovny, nemocnice, školy, kostely, divadla, tržnice, jatky a pod.), veřejná i soukromá zařízení (vodovodní, kanalizační, komunikační a pod.), budovy obytné, zemědělské, živnostenské, průmyslové, skladiště a pod.

§ 17.

Způsob podpory.

Podporu lze poskytnouti:

1. převzetím státní záruky za zápůjčku poskytnutou stavebníku na úhradu nákladu spojeného s obnovou objektu až do plné výše tohoto nákladu a za zápůjčku uzavřenou obcí na obnovu zemědělských usedlostí a rodinných domků uvedených v § 3, odst. 6, po případě též
2. poskytnutím státního příspěvku na roční splátky (úrok a úmor) této zaručené zápůjčky.

§ 18.**Společná ustanovení pro rozsah podpory.**

- (1) Podpora se uděluje na náklad spojený s obnovou stavebního objektu, pokud
- a) není uhrazen náhradou válečné škody na objektu, poskytnutou snad podle příslušných zvláštních předpisů, nebo jiným příspěvkem, podporou a pod.,
  - b) stavebník vzhledem k svým hospodářským poměrům nemůže provést obnovu vlastními prostředky a
  - c) potřebná zápůjčka by vzhledem k hospodářským poměrům stavebníkovým bez státní záruky nebyla poskytnuta.

(2) Při zjišťování podmínek podle odstavce 1, písm. b) a c) je finanční správa povinna spolupůsobiti.

§ 18a.**Podpora na obnovu zkonfiskovaného majetku.**

(1) Týká-li se podpora majetku, zkonfiskovaného podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa (na Slovensku podle nařízení ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR), nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, lze podporu poskytnouti přidělci majetku nebo se svolením příslušného fondu národnímu správci a u zemědělského majetku též osobě, která obdržela objekt do správy a užívání, po případě obecně prospěšnému bytovému sdružení vytvořenému z takových osob.

(2) Dokud se určitá osoba nestane knihovním vlastníkem zkonfiskovaného majetku, postihují povinnosti uložené v § 24 osobu, které byla poskytnuta podpora.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně i o majetku, který podle § 2, odst. 3 dekretu č. 108/1945 Sb. nepodléhá konfiskaci, pokud tento majetek nebyl dosud vrácen původním majitelům podle § 4, odst. 1 zákona ze dne 16. května 1946, č. 128 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzcházejících. Podporu lze v těchto případech poskytnouti původním majitelům, pokud jsou držiteli dosud nevráceného majetku.

B. Státní záruka.

§ 19.**Obsah státní záruky.**

(1) Ministerstvo techniky nebo, jde-li o stavby obytné, ministerstvo sociální péče - na Slovensku příslušné pověřenectvo - se zmocňují, aby v dohodě s ministerstvy financí a vnitra a u staveb obytných též v dohodě s ministerstvem techniky - na Slovensku v dohodě s příslušnými pověřenectvy - přejímala státní záruku za zápůjčky poskytnuté podle § 17, č. 1.

(2) Převzetím státní záruky se stát zaručuje věřiteli za zápůjčku, a to za zúročení, úmor a vedlejší platy a za splacení zápůjčky s příslušenstvím, jak je stanoveno v dlužním úpise, bera na sebe závazek, že

1. zaplatí nedostávající se částku i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a s náklady spojenými s vymáháním, nesplní-li dlužník, ač byl doporučeným dopisem upomenut, povinností uložených mu dlužním úpisem;
2. zaplatí schodek i s úroky z prodlení až do zaplacení a s náklady spojenými s vymáháním, bude-li na objekt uvalena nucená správa (pokud je to vzhledem k povaze objektu možné a bude dán souhlas podle § 25, odst. 2) a nestačí-li její výnos k úhradě závazků převzatých podle dlužního úpisu;
3. zaplatí zaručenou zápůjčku i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a s jinými vedlejšími platy nebo tu její část s příslušenstvím, která vyjde naprázdno při rozvrhu nejvyššího podání, bude-li objekt prodán nucenou dražbou (pokud je to vzhledem k povaze objektu možné a bude dán souhlas podle § 25, odst. 2) a nevydraží-li ho věřitel zaručené zápůjčky, leč by byl poskytl i předcházející nezaručenou zápůjčku.

(3) Závazek státu podle odstavce 2, č. 1 nastane uplynutím 30. dne, počítajíc ode dne, kdy věřitel oznámil příslušnému ministerstvu (odstavec 1) - na Slovensku příslušnému pověřenectvu - dlužníkovo prodlení.

(4) Zaručené zápůjčky mají sirotčí jistotu.

§ 20.

Podmínky pro udělení státní záruky.

(1) Stát převezme záruku jen tenkrát,

1. platí-li se na úrok a úmor pravidelné splátky, které ročně činí nejvýše o 1% více než úrok z počáteční jistiny,
2. může-li věřitel vypovědět zápůjčku jen se souhlasem příslušného ministerstva (§ 19, odst. 1),
3. zaváže-li se věřitel, že
  - a) ihned po splatnosti upomene dlužníka, nedostál-li své povinnosti podle dlužního úpisu, a vyzve jej, aby tak učinil ve lhůtě stanovené tímto úpisem,
  - b) uvědomí příslušné ministerstvo do 15 dnů od uplynutí lhůty uvedené v písmenu a), nedostál-li dlužník svým povinnostem,
  - c) uvědomí příslušné ministerstvo, zamýšlí-li postoupiti zaručenou zápůjčku nebo její část,
  - d) přijme výpověď nebo mimořádné splacení zaručené zápůjčky nebo její části,
  - e) neposkytne nové zápůjčky v mezích nevymazaného zástavního práva za splacenou část zaručené zápůjčky,
  - f) vypoví nebo bude podle dlužního úpisu žádati za splacení zápůjčky a že ji bude soudně vymáhati, požádá-li ho o to příslušné ministerstvo.

(2) Je-li státní záruka poskytována za hypotekární zápůjčku, musí být tato zápůjčka zajištěna na stavebním objektu zástavním právem a poznamenána při ní státní záruka.

(3) Pokud nelze vzhledem k povaze stavebního objektu zajistiti na něm zaručenou zápůjčku, může příslušné ministerstvo žádati, aby zaručená zápůjčka byla zajištěna zástavním právem na jiných nemovitostech stavebníkových.

(4) Bude-li teprve po určení výše zaručené zápůjčky poskytnuta náhrada (záloha) válečné škody na nemovitosti nebo jiný příspěvek, podpora a pod. na její obnovu, sníží se zápůjčka o tyto částky nebo, byla-li již vyplacena, musí dlužník jich použití na úplné nebo částečné

splacení zaručené zápůjčky. Náhrada (záloha) válečné škody, nebo jiný příspěvek, podpora a pod., poskytnuté na obnovu objektu, o němž bylo výměrem o obnově rozhodnuto, že bude obnoven [§ 8, odst. 3, písm. a)], smí býti vyplaceny jen podle směrnic ministerstva, v jehož oboru náhrada (záloha), jiný příspěvek, podpora a pod. byly přiznány.

(5) Zaplatil-li stát z důvodu záruky zaručenou zápůjčku, jest uspokojený věřitel povinen vydati příslušnému ministerstvu všechny právní pomůcky a zajišťovací prostředky, které má, při hypotekární zápůjčce také listinu o postoupení zápůjčky, opatřenou jeho ověřeným podpisem, podle níž se vloží do pozemkové knihy převod zástavního práva s věřitele na stát.

(6) Zaručená zápůjčka bude uvolňována podle postupu stavby. Správnost výkazu o postupu stavby potvrdí zmocněnec, v případech obnovy podle § 12 příslušný stavební úřad. Zaručenou zápůjčku lze takto vyplatiti až do výše 90 %; zbytek smí věřitel vyplatiti teprve po určení konečné výše zápůjčky na poukaz příslušného ministerstva.

(7) Příslušné ministerstvo může v dohodě s ministerstvem financí ve zvlášť odůvodněných případech stanoviti ještě další podmínky pro převzetí státní záruky.

(8) Působnost jednotlivých ministerstev podle tohoto paragrafu vykonává na Slovensku příslušné pověření.

§ 21.

Úhrnná výše zaručených zápůjček.

Stát převezme záruky za zápůjčky podle § 17, č. 1 až do úhrnné výše 10 miliard Kčs.

C. Státní příspěvek.

§ 22.

(1) Ministerstvo techniky nebo, jde-li o stavby obytné, ministerstvo sociální péče - na Slovensku příslušné pověření - se zmocňují, aby v dohodě s ministerstvy financí a vnitra a u staveb obytných též v dohodě s ministerstvem techniky - na Slovensku po vyjádření příslušnými pověření - poskytovala vlastníku obnoveného objektu příspěvek na pravidelné splátky (annuity) ze zápůjčky, zaručené podle tohoto zákona.

(2) Státní příspěvek pro první kalendářní rok splatnosti anuit ze zaručené zápůjčky se rovná plné výši těchto anuit. V dalších letech se rovná částce potřebné na úrok a úmor ze zaručené zápůjčky a snížené

1. u osob fyzických

a) o částku, o kterou čistý výnos obnoveného objektu spolu se státním příspěvkem podle stavu v bezprostředně předcházejícím kalendářním roce přesahuje průměr čistých výnosů za poslední tři kalendářní roky předcházející roku, v němž došlo ke zničení nebo poškození obnoveného objektu; při tom se státní příspěvek sníží jen tak, aby vlastníku obnoveného objektu byl zachován čistý výnos objektu před zničením (poškozením); tento čistý výnos se zvětší o amortisaci původního objektu, avšak jen po dobu jeho zbývající životnosti, a u budov zcela nebo částečně od domovní daně dočasně osvobozených se sníží o částku, rovnající se dani domovní s přírážkami;

b) a dále o částku, o kterou důchod vlastníka obnoveného objektu přesahuje částku 120.000 Kčs;

2. u osob nefyzických výdělečně činných o částku, o kterou výtěžek přesahuje částku potřebnou jednak na $2\frac{1}{2}$ % zúročení kapitálu uloženého v podniku, jednak na podíl z

čistého zisku závodní radě podle § 24, odst. 1 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 104 Sb., o závodních a podnikových radách.

(3) Čistým výnosem [odstavec 2, č. 1, písm. a)] se rozumí čistý výnos zdaněný daní důchodovou na berní rok bezprostředně předcházející kalendářnímu roku, na který se poskytuje státní příspěvek. Zbývající životností u obytných budov se rozumí počet let, která při stanovení státního příspěvku zbývají v městech s počtem obyvatelstva nad 100.000 do 70 let a v ostatních místech do 100 let od postavení původní budovy. Důchodem [odstavec 2, č. 1, písm. b)] se rozumí důchod domácnosti, k níž přísluší vlastník obnoveného objektu, zdaněný daní důchodovou na berní rok uvedený v první větě; při tom nutno k tomuto důchodu domácnosti přičísti čisté služební požitky hlavy rodiny a v případech, kde celkový důchod poplatníka a příslušníků jeho rodiny včetně jejich čistých služebních požitků přesahuje částku 100.000 Kčs, též čisté služební požitky příslušníků rodiny. Výtěžkem (odstavec 2, č. 2) se rozumí výtěžek zdaněný na berní rok uvedený v první větě; u osob nefysických, podléhajících zvláštní dani výdělkové, se odečítá od zdaněného výtěžku zvláštní daň výdělková, započtená do základu daně. Kapitálem uloženým v podniku se rozumí ukládací kapitál podle § 83, odst. 10 zákona o přímých daních.

(4) Příslušné ministerstvo (odstavec 1) - na Slovensku příslušné pověřenectvo - se zmocňuje, aby v dohodě s ministerstvy financí a vnitra - na Slovensku v dohodě s pověřenectvy financí a vnitra - rozhodlo o způsobu stanovení výše státního příspěvku tam, kde ji nelze stanovit podle odstavců 2 a 3 nebo kde jde o stavebníka sociálně slabého.

(5) Svazkům územní a zájmové samosprávy a jejich sdružením může být státní příspěvek poskytnut pouze na stavební objekty jejich výdělečných podniků a na budovy obytné, jakož i na obnovu veřejných všeobecných nemocnic. Ustanovení odstavce 4 platí zde obdobně.

(6) Podklady potřebné podle odstavce 2 oznámí finanční úřady, jež jsou povinny spolupůsobiti.

(7) Příspěvek se vyplácí věřiteli zaručené zápůjčky, a to ve stejných lhůtách jako splátky ze zápůjčky.

(8) Státní příspěvek se poskytuje na dobu platnosti státní záruky. Před uplynutím této lhůty může být státní příspěvek zastaven nebo snížen kromě případů uvedených v odstavci 2,

- a) nesplnil-li vlastník objektu vlastní vinou některou povinnost uloženou mu ustanovením § 24,
- b) způsobil-li vlastník budovy vědomě nepravdivými nebo neúplnými údaji, že byl vyplacen vyšší státní příspěvek, nebo
- c) přešel-li objekt do vlastnictví jiné osoby a je-li zastavení nebo snížení příspěvku odůvodněno hospodářskými poměry nového vlastníka.

(9) Byl-li objekt obnoven v podstatně větším rozsahu, než byl jeho stav před poškozením (zničením) a bylo-li na státním příspěvku vyplaceno více, než činí polovina nákladu na obnovu, jakož i hodnoty pozemku a po případě zachované části objektu, může příslušné ministerstvo - na Slovensku příslušné pověřenectvo - rozhodnouti, že stát nabývá spoluvlastnictví k obnovenému objektu v poměru provedeného zvětšení objektu k původnímu jeho rozsahu před poškozením; spoluvlastnický podíl státu nesmí však nikdy být větší, než jaký vyplývá z poměru vyplaceného státního příspěvku k hodnotám (v pozemku, v zachované části objektu, v penězích a pod.), kterými se vlastník zúčastnil na obnově. Objekt jest obnoven v podstatně větším rozsahu, činí-li zvětšení nejméně jednu polovinu jeho rozsahu před poškozením (zničením).

(10) Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na případy, kde byl udělen státní příspěvek podle odstavce 5 svazkům územní samosprávy a na rodinné domky nejvýše se dvěma byty, každý do 80 m² výměry obytné plochy.

D. Řízení.

§ 23.

(1) Žádost o udělení podpory podává po vydání stavebního povolení stavebník v případech § 22 a, odst. 1 obec na úředním tiskopise prostřednictvím zmocněnce pro obnovu okresnímu národnímu výboru, na Slovensku státnímu stavebnímu úřadu. V případech podle § 11, odst. 1 a 3 nebo § 12, odst. 2 může tak učiniti přímo zmocněnec za stavebníka. Jde-li o podporu na obnovu prováděnou mimo řízení podle části I. tohoto zákona, podává se žádost u okresního národního výboru, na Slovensku u státního stavebního úřadu. Okresní národní výbor (státní stavební úřad) žádost přezkouší a předloží s odůvodněným návrhem příslušnému ministerstvu, na Slovensku příslušnému pověřeníctvu.

(2) Výše zaručené zápůjčky se určí zprvu zatímně podle předloženého rozpočtu nebo odhadnutých výdajů. Konečná výše se stanoví po dokončení obnovy podle skutečných výdajů, řádně prokázaných. K zvýšení výdajů způsobenému změnou schváleného projektu, k níž příslušné ministerstvo - na Slovensku příslušné pověřeníctvo - nedalo souhlas, nemusí býti přihlédnuto.

(3) Úctované ceny (jednotkové, režijní a paušální) se uznají jen ve výši vyhovující předpisům o tvorbě cen a cenovým předpisům vůbec.

(4) Přijímání hlášení, prováděti potřebný dozor, udělovati souhlas a činiti další opatření podle ostatních ustanovení této části přísluší - není-li jinak ustanoveno - ministerstvu techniky nebo, jde-li o stavby obytné, ministerstvu sociální péče, na Slovensku příslušnému pověřeníctvu, a to v závažnějších věcech vždy v dohodě s ministerstvem financí, na Slovensku v dohodě s pověřeníctvem financí.

E. Povinnosti a omezení vlastníka objektu.

§ 24.

(1) Vlastníku objektu, na jehož obnovu byla poskytnuta podpora podle tohoto zákona, se ukládají, není-li to vyloučeno vzhledem k povaze objektu,

1. tyto povinnosti:

- a) provést obnovu ve lhůtě určené výměrem o udělení podpory (je-li objekt obnovován mimo řízení podle části I. tohoto zákona);
- b) prokázati do 30 dnů po dokončení stavby potvrzením stavebního úřadu, že stavba byla provedena podle schválených plánů, do 6 měsíců hodnověrně prokázati skutečný náklad na obnovu a podle uvážení úřadu podrobiti se úřednímu přezkoumání těchto údajů na místě;
- c) jde-li o budovu, pojistiti ji proti škodám způsobeným ohněm, výbuchem nebo bleskem alespoň na částku stanovenou při udělení nebo zvýšení podpory, opatřiti vinkulaci pojistky ve prospěch věřitele zaručené zápůjčky a udržovati budovu pečlivě v dobrém stavu;
- d) řádně platiti daně s přírážkami a jiné veřejné dávky a poplatky, postihující nemovitost nebo její výnos, jakož i plniti včas všechny splatné povinnosti ze zaručené zápůjčky i ze zápůjček předcházejících, řádně platiti pojistné [písm. c)] a kdykoli příslušnému ministerstvu prokázati, že se tak stalo;

- e) vypověděti zaručenou zápůjčku, vyzve-li jej k tomu příslušné ministerstvo (vzhledem k možnosti získání zápůjčky za výhodnějších podmínek a pod.);
- f) nahraditi státu všechny platy, které stát za něho učinil z důvodu záruky;
- g) ohlásiti příslušnému ministerstvu, má-li dostati nebo dostal náhrady za škody (zálohy) na poškozeném (zničeném) objektu nebo jinou podporu, příspěvek a pod. na jeho obnovu, a použití jich na snížení zaručené zápůjčky (§ 20, odst. 4);
- h) vymazati na výzvu příslušného ministerstva (jde-li o zaručenou hypotekární zápůjčku) zcela nebo zčásti zástavní právo za předcházející zápůjčky, pokud pohledávky jím zajištěné zanikly; tento závazek bude poznamenán v pozemkové knize;

2. tato omezení:

- a) nesmí provésti podstatné stavební změny na objektu nebo změny v jeho užívání bez souhlasu příslušného ministerstva;
- b) nesmí zciziti zcela ani zčásti ani dále zatěžovati objekt bez svolení příslušného ministerstva; jde-li o zaručenou hypotekární zápůjčku, vloží se do pozemkových knih ve prospěch státu na návrh příslušného ministerstva zákaz zcizení a zavazení;
- c) nesmí postoupiti ani zastaviti nárok na státní příspěvek a bez souhlasu příslušného ministerstva ani pohledávky nájemného ze stavebního objektu; jednání odporující této povinnosti jsou právně neúčinná;
- d) nesmí převésti - jde-li o zaručenou hypotekární zápůjčku, která ještě není úplně splacena - nevyřadit zástavní právo na novou zápůjčku; toto omezení bude poznamenáno v pozemkové knize.

(2) Nedodrží-li vlastník objektu vlastní vinou některé povinnosti nebo omezení, uložené mu v odstavci 1, bude povinen zaplatiti státu podle rozhodnutí příslušného ministerstva pokutu do výše 10 % zaručené zápůjčky.

(3) Působnost jednotlivých ministerstev podle tohoto paragrafu vykonává na Slovensku příslušné pověřenectvo.

F. Společná ustanovení.

§ 25.

(1) Právní poměry mezi státem a vlastníky objektů, založené udělením podpory, nejsou právními poměry podle soukromého práva a nemůže tudíž býti o nich rozhodováno pořadem práva.

(2) Po dobu platnosti státní záruky může býti povolena exekuce vnucenou správou nebo nucenou dražbou jen se souhlasem příslušného ministerstva, na Slovensku se souhlasem příslušného pověřenectva. Taktéž pohledávky nájemného ze stavebního objektu, na jehož obnovu byla poskytnuta podpora, nemohou býti postiženy exekucí po dobu platnosti státní záruky bez souhlasu tohoto ministerstva, na Slovensku bez souhlasu tohoto pověřenectva. Exekucí nemůže býti postižen ani nárok na státní příspěvek.

§ 25a

Nemůže-li stavebník zaplatiti výlohy spojené s pořízením stavebních plánů a rozpočtů ani z vlastních prostředků ani z náhrady (zálohy) válečných škod nebo z jiného příspěvku nebo podpory, může mu okresní národní výbor, na Slovensku státní stavební úřad, přiznati ze státních prostředků potřebnou bezúročnou zálohu podle směrnic, které vydá ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem financí, pokud jde o Slovensko též po vyjádření

příslušných pověřenectev. Záloha se uhradí v přednostním pořadí ze zápůjčky zaručené podle ustanovení §§ 19 až 21.

ČÁST III. Poplatkové úlevy.

§ 26.

(1) Od dávek a poplatků jsou osvobozeny:

1. písemnosti a úřední úkony, jichž je třeba k provedení obnovy v rámci tohoto zákona s výjimkou smluv, jimiž se zadává provedení stavebních prací;
2. právní jednání a knihovní zápisy o převodu pozemkových ploch k úpravě stavenišť (§§ 9 a 10), pokud hodnota plochy, kterou vlastník nabývá, nepřevyšuje hodnotu plochy jím odstoupené; převyšuje-li ji, vyměří se poplatek z rozdílu obou hodnot;
3. listiny a knihovní zápisy, kterých je třeba k přenesení téhož práva nebo závazku na nemovitost téhož vlastníka, získanou novým rozdělením pozemků podle tohoto zákona;
4. žádosti za udělení státní podpory, jejich přílohy, žádosti za vydání potvrzení, která je povinen vlastník předložit podle § 24, a tato potvrzení, pokud slouží výhradně tomuto účelu;
5. dlužní (úvěrní) listiny a knihovní zápisy o zápůjčkách (úvěrech) zaručených státem podle tohoto zákona a v knihovním pořadí jim předcházejících nezaručených zápůjčkách uzavřených k úhradě nákladů s obnovou spojených, dále listiny o postoupení zápůjčky státu podle § 20, odst. 5 a listiny (kvitance a výmazná prohlášení) o úplném nebo částečném zaplacení zaručené zápůjčky.

(2) Stavby podle tohoto zákona jsou osvobozeny od obecních poplatků stavebních, pokud toto osvobození nevyplývá již z ustanovení odst. 1, č. 1.

ČÁST IV. Společná, trestní a závěrečná ustanovení.

§ 27.

Předpisy o správním řízení.

Pro řízení podle tohoto zákona platí, pokud zákon neustanovuje jinak, předpisy vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 28.

Zvláštní ustanovení pro Slovensko.

(1) Stavebními úřady se v tomto zákoně rozumějí státní stavební úřady, v Bratislavě Národní výbor v Bratislavě, v druhé a poslední stolici pověřenectvo techniky. Vylvlastňovací řízení provádějí v první stolici okresní národní výbory, v druhé stolici pověřenectvo vnitra.

(2) V odůvodněných případech lze poskytnouti stavební příspěvek podle § 19 nařízení Sboru povereníků ze dne 22. října 1945, č. 128 Sb. n. SNR, o výstavbě měst a obcí na Slovensku. Poskytne-li se kromě toho státní podpora podle části II. tohoto zákona, musí být zachována ustanovení § 18 zákona.

(3) Nařízení č. 128/1945 Sb. n. SNR se zrušuje, pokud odporuje tomuto zákonu.

(4) Pro finanční podporu výstavby, která již byla udělena podle nařízení č. 128/1945 Sb. n. SNR před účinností tohoto zákona, platí nadále ustanovení tohoto nařízení.

§ 29.**Zvláštní ustanovení pro hlavní město Prahu.**

(1) Působnost, která podle tohoto zákona přísluší zemskému národnímu výboru, vykonává v hlavním městě Praze ústřední národní výbor. Na místo zemských komisí se zde zřídí jedna nebo více městských komisí pro obnovu; oblastní komise nebudou zřizovány.

(2) O odvoláních podle § 14, odst. 1, č. 3 rozhoduje ministerstvo techniky.

§ 29a.**Opatření nutných zařízení komunikačních a zdravotních.**

Obnovují-li se celé obce, jejich čtvrti nebo ulice nebo, provádí-li se obnova objektů na nových plochách, jest obec povinna nejpozději při provádění obnovy vybudovati nejnutnější příjezdni komunikace a rozšířiti v potřebné míře kanalisační a vodovodní zařízení. Pokud se obcím podle platných předpisů poskytuje příspěvek na vybudování takových zařízení, budiž tento příspěvek poskytnut v přednostním pořadí obcím, které provádějí tuto výstavbu ke splnění povinnosti podle předchozí věty.

§ 30.**Trestní ustanovení.**

(1) Jednání nebo opomenutí, přičící se předpisům § 24, odst. 1, č. 1, písm. g) a č. 2, písm. a) tohoto zákona, trestají - pokud nejde o čin soudně trestný - okresní národní výbory pokutou do 100.000 Kčs nebo vězením (uzamčením) do 6 měsíců nebo oběma těmito tresty. Zároveň s pokutou se vyměří pro případ nedobytnosti náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění do 6 měsíců. Byl-li vedle pokuty uložen trest na svobodě, nesmí spolu s náhradním trestem vězení (uzamčení) činiti více než 6 měsíců.

(2) Na Slovensku rozhoduje o odvoláních v trestních věcech podle § 24, odst. 1, č. 2, písm. a) pověřenectvo techniky.

§ 31.**Závěrečná ustanovení.**

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem po vyhlášení; provedou jej ministři dopravy, ochrany práce a sociální péče, financí a vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Čl. I. - zavedený predpisom č. 115/1947 Zb.

Pokud je to nutno v zájmu včasného splnění úkolů stanovených zákonem ze dne 25. října 1946, č. 192 Sb., o dvouletém hospodářském plánu, může zemský národní výbor zmocnit stavební úřad, aby v obcích, kde dosud nebylo provedeno řízení podle § 7, odst. 2 a 3 zákona č. 86/1946 Sb., provedl toto řízení a jeho jménem vydal zvláštní dílčí výměr o obnově (§ 8) pokud jde o objekty, jichž obnova jest součástí úkolů dvouletého hospodářského plánu a má být provedena jinou stavební činností, než novostavbou, a pokud provedení obnovy nepředpokládá změnu upravovacího plánu.

Čl. II - zavedený predpisom č. 116/1949 Zb.

V odbore štátnej správy sa prenáša na krajské národné výbory pôsobnosť prislúchajúca ústrednému úradu vo veciach stavebnej obnovy - predmet pôsobnosti „Povoľovanie výnimiek vo výške zastavania“ (§ 14, ods. 1) a predmet pôsobnosti „Všetka pôsobnosť vo veciach štátnej podpory na obnovu priznaná v uvedených ustanoveniach zákona ústredným úradom.“ (§§ 19 až

25).

V odbore štátnej správy sa prenáša na okresné národné výbory pôsobnosť prislúchajúca krajským národným výborom - predmet pôsobnosti „Odstraňovanie sutím a trosiek, zaistovanie použiteľných stavebných hmôt, vydávanie pokynov" (§ 5).

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

gen. Hasal v. r.

Dr. Šoltész v. r.

